

PÕLLUMAJANDUSE JA MAAELU ARENGU NÕUKOGU

PROTOKOLL

Tallinn

1. juuli 2013 nr 7.2-6/3

PMAN istung 01.07.2013
Algus kell 13.00, lõpp 15.10
Juhatas: Helir-Valdor Seeder
Protokollis: Piret Aasmäe

Võtsid osa: Helir-Valdor Seeder, Jaan Kallas, Toomas Kevvai, Raivo Külasepp, Indrek Laas, Kaul Nurm, Sirje Potisepp, Kalmer Visnapuu

Puudusid: Ants Noot, Signe Sarah Arro, Taavi Ehrpais, Vello Ilves, Urmas Ingver, Aivar Kallas, Mait Klaassen, Rein Kotšin, Illar Lemetti, Jaak Läänemets, Aavo Mölder, Tiit Niilo, Kristjan Piirimäe, Kalle Reiter, Tiina Saron, Ivar Sikk, Liia Lust, Vahur Vingisaar

Kutsutud: Martin Minjajev, Enno Piisang, Evelin Hillep, Kristiina Digryte, Madis Pärtel, Katrin Rannik

Päevakord:

Uue EL eelnõude paketi "Tervemad loomad ja taimed ohutumaks toiduahelaks" tutvustus:

- 1) Euroopa Parlamendi ja Nõukogu määrus, mis käsitleb ametlikku kontrolli ja muid ametlike toiminguid, mida tehakse eesmärgiga tagada toidu- ja söödaalaste õigusnormide ning loomatervise ja loomade heaolu, taimetervise, taimse paljundusmaterjali ja taimekaitsevahendite eeskirjade kohaldamine;
- 2) Euroopa Parlamendi ja Nõukogu määrus loomatervise kohta;
- 3) Euroopa Parlamendi ja Nõukogu määrus taimekahjustajate vastaste kaitsemeetmete kohta;
- 4) Euroopa Parlamendi ja Nõukogu määrus, milles käsitletakse taimse paljundusmaterjali tootmist ja turul kättesaadavaks tegemist;
- 5) Euroopa Parlamendi ja Nõukogu määrus kulude katmise kohta toiduahela, loomatervise ja kaitse, taimekaitse ning seemne ja paljundusmaterjali valdkondades.

Arutelu:

Seeder: Kui päevakorra kohta ettepanekuid pole, siis alustame istungiga.

Kevvai: Päevakorras on viis punkti, mis moodustavad ühe tervikpaketi nendest Euroopa Nõukogu määruste eelnõudest, mis Komisjon on välja töötanud kogu toiduahela kontrolli osas. Eesmärk on mitusada senist direktiivi ja määrust koondada tervikpaketti ja ühtlustada reegleid. Tänapäevane eesmärk on eelnõud, mis on olnud esimestes Nõukogu töögruppides esmatutvustused ja neid pole jõutud läbivalt ära tutvustadagi, üritada neid tutvustada teile nii nagu me neist praegu aru saame. Sügise-september- oktoober peaksid nad jõudma ministrite lauale tutvustuseks ja selleks ajaks peaksid meil olema oma esialgsed positsioonid olemas. Täna anname neist mahukatest määrustest linnulennult ülevaate, et tekiks pilt, millega tegu ja esimesed mõtted sektori ja riigi positsioonide väljatöötamiseks, kus Komisjoni poolt pakutu meile hästi vastuvõetav ei ole. Täna tutvustab igit määrust ametnik, kes selle määruse eest põhivastutab.

Nurm: Meie jaoks on oluline, et ettekannetest tuleks välja, mis on muutus võrreldes praeguse olukorraga.

1. Euroopa Parlamendi ja Nõukogu määrus, mis käsitleb ametlikku kontrolli ja muid ametlikke toiminguid, mida tehakse eesmärgiga tagada toidu- ja söödaalaste õigusnormide ning loomatervise ja loomade heaolu, taimetervise, taimse paljundusmaterjali ja taimekaitsevahendite eeskirjade kohaldamine – andis ülevaate toiduohutuse osakonna juhataja Martin Minjajev.

Kontrollimäärus
PMAN.pptx

Minjajev: Peamised muutused on GMO temaatika sisse toomine. Üks oluline muudatus võrreldes eelnevaga on, et järelevalvetasude võtmine muutub kohustuslikuks, va väike- ja mahetootjatelt.

Seeder: Kas on selge, et väikeste ja mahedate puhul jääb järelevalvetasude võtmine liikmesriigi otsustada, või on selge, et seal peavad need tulema liikmesriigi enda kulul? Või on siin võimalik liikmesriigi sisemise õigusaktiga järelevalve tasu kehtestada? Või ei või?

Minjajev: Komisjoni seisukoht, et nende järelevalvetasud ei pea tulema teiste ettevõtete arvelt, kuid see vajab täpsustamist. Väikestele, mahedatele ja päritoluga, kindlasti ei tohi teha.

Potisepp: Käisin komisjoni esitlusel ka ja seal sain mina küll asjast niimoodi aru, et praegu on ette pandud eelnõu, mille kohta hakkavad sihtriigid oma arvamust avaldama. Kaasa arvatud selle kohta, kas te toetate mikroettevõtetele järelevalvetasude võtmist või mitte, aga komisjoni arvamus, et riigieelarvest peab tulema see raha, aga kes siis riigieelarvesse raha maksab, kui ettevõtte ja ettevõtjad? Selles osas on meil kindlasti oma arvamus ja ettepanek, et see pole nii, et see on sisse kirjutatud ja te peate sellega kohe nõus olema.

Seeder: Jutt käib praegu, mida komisjon sellega täpselt mõtleb. Kas liikmesriigil on võimalus ise otsustada, või mitte.

Kevvai: Kas mahe on jäänud lihtsalt reguleerimata või ta on vabastatud.

Minjajev: Ta on sõnastatud nii, et järelevalvetasude peatükk ei laiene nendele tegevustele. See on küsimus, mida peame loomulikult täpsustama. Tasude arvestamise üldpõhimõtte on selgelt sisse kirjutatud- peavad katma kõik järelevalve kulud, ja kulu komponendid on defineeritud paremini kui kehtivas määruses 882. Oluline muudatus on osade toidugruppide puhul, eriti loomse toidu puhul, praegu kehtestatud miinimumtasud, mis sõltusid kogusest, siis nendest on loobutud ja nüüd peaks ta olema kulupõhine. Siin on arutelu koht, kas me toetame, et kõik need kulukomponendid peavad olema siia arvestatud või mitte. Tasude tüübid on jäetud riigile otsustada kas võtame riigilõivuna või kulupõhise tasuna. Me oleme läbi käinud mõlemad etapid. Jäetud on võimalus *bonus manus* eks- ettevõtteid, kellel on hea hügieeniline olukord võib tasu võtta vähem.

Seeder: Ei ole loogiline – ühes kohas on öeldud, et tuleb arvestada kulupõhiselt ja teises kohas tehakse soodustusi ja kehtestada riigilõivu. Need on kaks alternatiivi.

Minjajev: Siin on võetud erinevate riikide praktikaid. Riigiametis on riigilõiv lihtsam variant, puuduvad administratiivkulud.

Kevvai: Ideaalis peaks olema, et see kulupõhine tasu riigi kohta peaks olema sama, kui üldkulu. Määruses on jäetud liikmesriigile võimalus pärast otsustada, me ei pea selle üle praegu seisukohta tegema.

Minjajev: Riigilõivust oleme loobunud, sest makstakse ka siis, kui tegelikku järelevalvet ei toimunud. Tunnitasu puhul makstakse ainult siis, kui on reaalselt järelevalvet tehtud.

Menetlemise ajakava – mitteametlik info – 2016. aastaks valmis. 36 kuud ette nähtud allaktide väljatöötamiseks. Eesti seisukohad – ministriumite ettepanekud 30. augustiks ja valitsuse seisukohad 26. september. Eriala organisatsioonidelt samuti kommentaare 30. augustiks. E-mailile: martin.minjajev@agri.ee.

Visnapuu: Küsimus delegerimise kohta – kui suures ulatuses on seda plaanis rakendada ja mis ametkondades? Kogemus on töökaitse alane. Tegevus on delegeritud ühele rahvusvahelisele töökaitsevahendele müüvale ettevõttele. Tuleb kontrollima enda tegevust. Et sama ei juhtuks VTAgas.

Minjajev: Volitatud arstid lähevad kindlasti selle sätte alla. Meil on siseriiklikult väike probleem, kuna volitatud arstid teevad mingisuguseid ettekirjutusi, kuid selle määruse kohaselt delegeritud isik ettekirjutusi teha ei tohi. Ta võib teha järelevalvetoiminguid. Toidu ja veterinaaria poole pealt ei näe probleemi, aga taimetervise ja – materjali poole pealt tuleb rakendada seda võimalust laiemalt sertifitseerimistegevuste puhul.

Hillep: Tegemist on tavalise haldustegevuse väljavolitamisega. Ükski selline isik sündi ellu viia ei tohi ükskõik millises valdkonnas.

Potisepp: Üldine küsimus – on olemas või tulemas uuring järelevalve tasude kohta? Ja see ei saa kahjuks septembriks valmis? See oleks hästi hea alusmaterjal teatud seisukohtade kujundamiseks.

Minjajev: Planeerime seda finantseerida Tarkade otsuste fondist. Valmib võimalik, et jaanuariks.

Kevvai: Nagu näete, menetlus alles algab ja võtab pikalt aega. Peame andma märku, et see on teema, millega tahame pikemalt tegeleda.

Minjajev: Esimesel kohtumisel 90% riikidest lubasid anda oma ametlikud positsioonid sügisel.

Kevvai: Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium on väljendanud, et kõigil elualadel peaks tegema võimalikult palju mikroettevõtete toetamiseks.

2. Euroopa Parlamendi ja Nõukogu määrus loomatervise kohta – andis ülevaate loomatervisebüroo juhataja Enno Piisang

AHR_PMAN_
2013.ppt

Piisang: Olulisem muudatus on loomataudidele lähenemise vaatenurga muutus.

Visnapuu: Kas liikmesriikidel tekib võimalus ligi pääseda teiste riikide taudide alastele andmebaasidele? Impordil me puutume kokku probleemiga, et farmerid ja organisatsioonid ei avalda oma farmi haiguslikku tausta ja aretuslikud organisatsioonid, kes müüvad, ei ole huvitatud selle info levikust.

Piisang: See info peaks olema liikmesriigi pädeva asutusel kindlasti teada. See ei ole otseselt olnud jutuks. Üldine taudialane olukord on kättesaadav OIE kodulehel üsna täpselt. Iga üksikjuhtum tuuakse välja, kui ta on teavituskohustuslik taud.

Nurm: Selle määruse menetlemise raames saab teha ju ettepanekuid.

Minjajev: Mitmel konverentsil on räägitud vaksineerimise võimaluse laiendamisest. Siiaani on olnud kontseptsioon selline, et vaksineerimine on olnud äärmuslik juhtum, et bioturvalisus-bioohutus on eeskätt ja vaksineerimist väga ei laiendata. Selle määrusega antakse palju laiemad võimalused vaksineerimiste teostamiseks.

Piisang: See tuleneb sellest, et vaktsiinitööstus on arenenud tohutult ja on võimalik markervaktsiinidega ka elusvaktsiinidega vaksineerida ja kaitsta loomi. Selles mõttes paindlikumaks see asi läheb ja on ka enne läinud.

Nurm: Antibiootikumide kasutamist see määrus ei reguleeri?

Piisang: Ei. Niivõrd kuivõrd ainult taudiolukorras, kui on vaja taudi likvideerimisel või tõrjel kasutada antibiootikume või mistahes muid aineid, siis mingil määral on see reguleeritud, aga mitte otseselt igapäeva jaoks. Eelnõu kohta ettepanekud: enno.piisang@agri.ee

3. Euroopa Parlamendi ja Nõukogu määrus taimekahjustajate vastaste kaitsemeetmete kohta – andis ülevaate taimekaitsebüroo juhataja taimetervise osakonna juhataja ülesannetes Evelin Hillep

PMAN_20130701_Hill
ep.ppt

Nurm: USA ja mitmed riigid nõuavad tollipiiris deklaratsiooni, kas sul on mingit liiki taimematerjali kaasas. Ja vastavalt sellele siis ka käitatakse. EL seda kunagi ei rakenda – ükskõik, mis maailmanurgast tullakse ükskõik, mis taskus. Võib-olla peaks tegema ettepaneku, et analoogselt maailma muude piirkondadega kehtestada kohustuslik deklaratsioon enne kui EL piirile tuled, et see juhuslikku taimehaiguste levikut vähendaks.

Hillep: Võib täitsa kaaluda. Eelnõu kohta ettepanekud: evelin.hillep@agri.ee

4. Euroopa Parlamendi ja Nõukogu määrus, milles käsitletakse taimse paljundusmaterjali tootmist ja turul kättesaadavaks tegemist – andis ülevaate taimse materjali büroo juhataja Kristiina Digryte

PMAN2013.ppt

Nurm: Registreerimiskohustus – mitmed toodavad seemet omaenda tarbeks. Kuidas nendega jääb? Kui ostame teatud osa sisse ja teatud osa ise paljundame, siis ei pea selle määruse raames olema registreeritud?

Digryte: Oma tarbeks tootvad ettevõtted jäävad välja reguleerimisalast. See pakett kehtib siis, kui sa turustad. Kui sa ostad sisse ja iseendale paljundad ja külvad ise järgmine aasta maha, siis see on välja arvatud siit.

Kevvai: Kristiina juhtis tähelepanu mikroettevõtjate nišile. Seda tuleb täpsustada – kui sellist tõlgendust vaadata, siis tunduks, et enamik Eesti seemnetootjaid oleks reguleerimisalast väljas. Võib tekkida olukord, kus see päris nii lihtne ei ole. Siit jääb mulje, et kui on alla 10 töötaja, siis ei peaks reguleerimisalasse kuuluma.

5. Euroopa Parlamendi ja Nõukogu määrus kulude katmise kohta toiduahela, loomatervise ja kaitse, taimekaitse ning seemne ja paljundusmaterjali valdkondades – andis ülevaate toiduohutuse osakonna juhataja Martin Minjajev

KULUTUSED toidu- ja
söödavaldkonnas 201

Minjajev: See on viiest määrusest ainuke, mis tuleb sel aastal vastu võtta, sest seotud eelarve perioodiga. Töögrupis hakkab käima Pille Tammemägi. Ettepanekud ja kommentaarid saata e-mailile: pille.tammemagi@agri.ee Kommentaarid 30. augustiks.

Nurm: Kriisiabi küsimus on terves tükis natukene ebaselge, et kuidas sealt raha hakkab saama. Üks ettepanek kogu kriisipaketti üle vaadata. Kuidas Ministrite Nõukogus käib see menetlus või mis seis seal on?

Seeder: Ta jäigi ebaselgeks. 1% jääb reservi ja käis vaidlus, et juhul kui seda reservi jäetud kriisiabi raha ei kasutata, millisel kujul ta tootjatele tagasi jõuab? Komisjon vastas, et seda on võimalik teha läbi makseagentuuri järgneval eelarveaastal. Aga need asjad on lahtised.

Pärtel: DG SANCO poolt oli alternatiivettepanek, et kasutada seda raha teiste kriiside puhul, kuid sõna võtnud liikmesriigid seda ei toetanud.

Kevvai: Kui rohkem küsimusi pole, siis kontaktid on olemas ja ootame rohkem tagasisidet. Kui ettepanekuid on palju ja tuleb aruteluteemasid, siis oleks mõttekas septembri alguses meil veel kokku tulla ja vaadata siis konkreetseid seisukohti.

Nurm: Kui peaksid tootmisviisiti looma- ja taimekasvatavad kokku tulema, siis teie poolset selgitavat abi oleks loota, et kedagi kutsuda rahvale rääkima, kuigi on puhkuste aeg.

Seeder: Ikka on võimalik kokku leppida, millal sobivaim aeg on.

(allkirjastatud digitaalselt)

Helir-Valdor Seeder

Nõukogu esimees

(allkirjastatud digitaalselt)

Piret Aasmäe

Protokollija